

Lajinjohtaja

- Varmistaa, että sääntöjä noudatetaan
- Tarkastaa lopputulokset ja allekirjoittaa pöytäkirjan
- Johtaa tuomarityöskentelyä, päättää kaikesta lajin läpivientiin liittyvästä toiminnasta ja kilpailun kulusta. Jakaa tehtävät toimitsijoille ja antaa tarvittavat lisäohjeet tehtävien hoitoon.
- Varmistaa lajinläpiviennin kannalta tärkeiden välineiden paikallaolon ja tarkastuksen ennen lajin alkua.
- Merkitsee yhdessä sihteerin kanssa ylös lämmittelyheittojen aikana vasen ja oikeakätiset heittäjät.
- Tekee päätökset liittyen mahdolliseen urheilijan tekemään suulliseen protestiin

Lippumies (usein lajijohtaja toimii myös lipussa)

- Varmistaa, että moukaripaikka on varmasti asianmukaisessa kunnossa ja kaikki välineet ovat urheilijan käytössä ennen kuin antaa seuraavalle heittäjälle suoritusluvan joko valkoisella lipulla tai siirtämällä kartion pois vauhdinottoradalta.
- Päättää suorituksen oikeellisuudesta
- Seuraa heittojen välillä myös alastuloalueen tapahtumia ja **tarkastaa aina tilanteen ennen kuin antaa seuraavalle heittäjälle suoritusluvan**
- Käsimitalla mitattaessa lukee mittaustuloksen

Välinehuoltaja (käytetään yleensä vain isoimmissa kisoissa)

- Valvoo, että välineitä ei käytetä muuhun kuin luvallisiin harjoitus- ja kilpailusuorituksiin.
- Tarkastaa, ettei käytössä ole muita kuin virallisesti hyväksytyjä/merkittyjä välineitä
- Kilpailuvälineet on numeroitu ja pöytäkirjaan kilpailijan kunkin kilpailusuorituksen kohdalle merkitään sen välineen numero, jota kilpailija suorituksessaan käytti (välinehuoltajan pöytäkirja liitetään sihteerin pöytäkirjan liitteeksi)
- Tarkistaa tarvittaessa kilpailun aikana, että moukarin kokonaispituus on sääntöjen puitteissa
- Ottaa palautuvan välineen ja puhdistaa sen.

Alastuloalue - Mittamies/Mittaprisman käyttäjä/alastulopään lippu

- Henkilöt seisovat alastuloalueen reunoilla. Tuomareiden tulisi aina olla sijoittuneena niin että liikkuvat aina kohti alas tulevaa välinettä (eivät siis väistä sitä) – **turvallisuus ennen kaikkea**. Seurataan välinettä jatkuvasti, niin ettei alastulopaikasta ole epäselvyyttä ja mittaushetki on varmasti oikea.
- **Seuraa vain ja ainoastaan moukarin lentorataa ja alastuloa. Älä missään vaiheessa käännä selkää heittoaluetta kohden.**
- Merkkaaja merkitsee välineen alastulopaikan, laittaa merkkitikun osoittamaan mittamiehelle/prisman käyttäjälle mistä suoritus mitataan. Mittamies/prisman käyttäjä voi toimia myös merkkaajana, mikäli on lähimpänä alastulopaikkaa.
- Merkkaaja merkitsee jokaisen suorituksen, joka on tullut alas sektorirajojen sisäpuolelle ja pitää merkkitikku paikoillaan niin kauan kuin on selvää, onko suoritus hyväksytty tai hylätty
- Merkkitikku on aina asetettava paikalleen, vaikka sivusilmällä huomaisikin, että heittopäässä on punainen lippu ylhäällä
- Merkkaaja antaa heittovälineen mahdollisimman nopeasti palauttajille/asettaa palautusautoon.
- Merkkaaja seuraa myös samalla sektoriviivariikkoja, ja näyttää alastulopään lippumiehelle erikseen sovitulla merkillä sektorin yli menneet suoritukset.
- Alastulopään tuomari, jolla on lippu, toimii myös merkkaajana tarvittaessa.
- Kaikki alastulopään toimitsijat varoittavat muita sektorialueen ulkopuolelle lentävästä moukarista.

Mittamies heittopäässä (jos käsimitalla mittaus)

- Varmistaa, että mittauksen yhteydessä mitta kulkee ringin keskipisteen kautta itse seisoen ringin takana suojahäkin lähellä.
- Varmistaa, että ennen mittausta mitta on suorassa eikä liikaa kiertyneenä.
- Varmistaa mitan poisoton ringistä mittauksen jälkeen.

Sihteeri

- Sihteeri noutaa pöytäkirjat kilpailukansliasta.
- Pitää käsipöytäkirjaa kilpailun kulusta ja varmistaa että merkinnät ovat yhtäpitäviä päätteen käyttäjän merkintöjen kanssa. Merkitsee lajin alkamis- ja päättymisajan käsipöytäkirjaan.
- Ilmoittaa kilpailijoille suoritusjärjestyksen, sekä loppukilpailuissa käännetyin järjestyksen 3. kierroksen jälkeen.

Oikeat pöytäkirjamerkinnät ovat:

-Tulos merkitään selvin numeroin, malli:	12,35
-Yliastuttu	X
-Väliinjättö	-
-Ei tulosta	NH *
-Ei osallistunut, "startannut"	DNS *
-Hylättiin	DQ *
-Keskeytti	r

*=merkitään pöytäkirjan "Tulos"-kenttään

- Kirjaa pöytäkirjaan myös mahdolliset urheilijalle annetut varoitukset ja hylkäämiset(DQ), kelloajan sekä syyn (mikä sääntökohta, lajihohtaja kertoo) niihin.
- Kokoaa kaikki pöytäkirjat, tarkistaa allekirjoitukset ja toimittaa ne kilpailukansliaan heti lajin päätyttyä.
- Merkitsee erilleen mahdollisen "varastoon" mitatun tuloksen myöhemmin käsiteltävää protestiratkaisua varten (ao. tulosta ei saa viedä atk-tulospalveluun, eikä sitä saa näyttää tulostaululla)

Häkin ovipaneeli, ringin takaosa

- Sulkee/avaa häkin ovipaneelit lajihohtajan ilmoitusten mukaisesti.
- Valvoo suorituksen oikeellisuutta ringin takaosalla ja ilmoittaa lippumiehelle erikseen sovitulla tavalla, mikäli suoritus on hylättävä.
- Ei seuraa välineen lentoa eikä alastuloa, vaan kiinnittää kaiken huomionsa vain ja ainoastaan kilpailijan suoritukseen.
- Vastaa suorituspaikan puhdistusharjauksesta ja tarvittaessa kuivauksesta.

Suorituskello

- käynnistää suoritusaikakellon lajihohtajan kanssa sovitun merkin jälkeen, käytännössä usein valkoisen lipun heilautus.
- Normaali suoritus aika on 60 sek
- Kun kilpailijalla on valmistautumisajasta jäljellä 15 sekuntia, eikä urheilija ole lähtenyt suoritukseensa, nostetaan keltainen lippu ja sitä pidetään ylhäällä suoritusajan päättymiseen asti. Suoritus katsotaan alkaneeksi, kun urheilija lähtee liikkeelle.
- HUOM: Älä nolaa kelloa ennen kuin urheilija on suorittanut yrityksensä loppuun = moukari on irronnut heittäjän kädestä tai urheilija poistunut ringistä. Urheilija voi keskeyttää vauhdinoton ja aloittaa sen uudestaan suoritusajan puitteissa.
- Jos suoritus aika loppuu ennen kuin urheilija aloittaa suorituksensa, keltainen lippu vaihdetaan punaiseen lippuun ja ilmoitetaan kuuluvasti suoritusajan loppuneen.

Päätteenkäyttää

- Saa päätteen käyttöön koulutuksen ennen kilpailua.

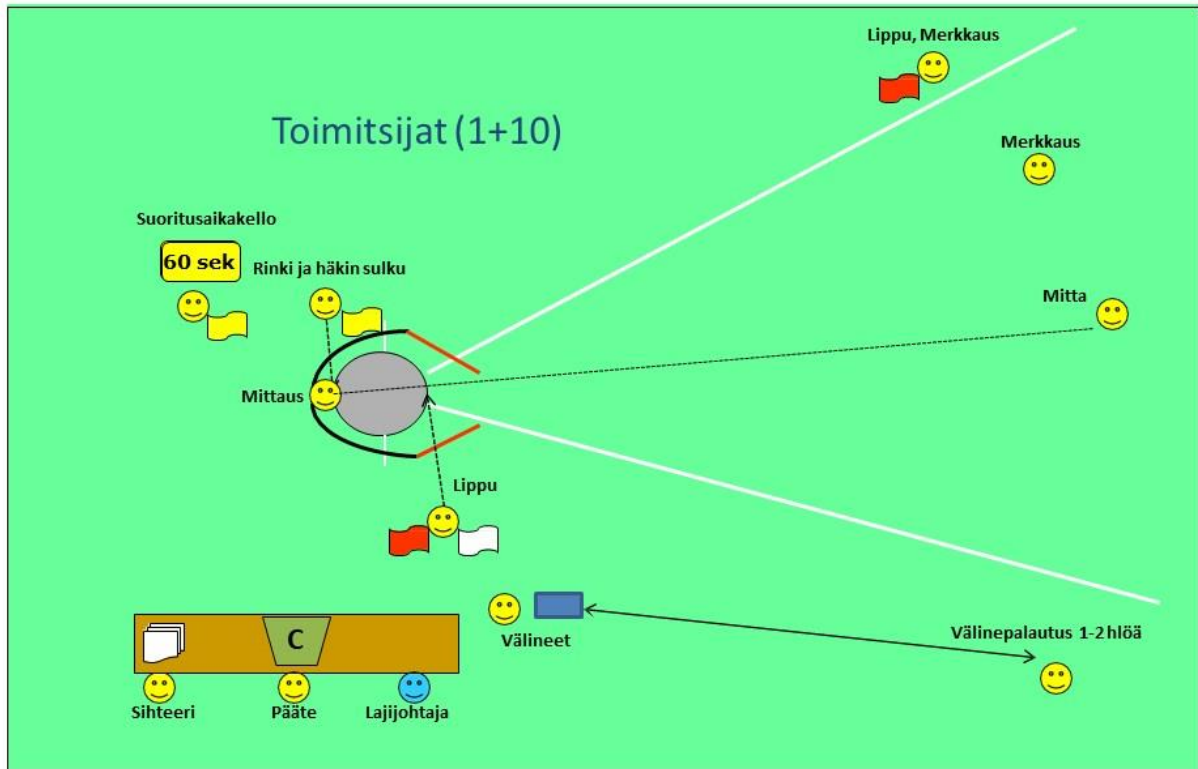
Välineenpalauttajat

- Palauttaa moukarit joko välinehuoltajalle tai välinetelineeseen.
- Jos erillistä välinehuoltajaa ei ole, puhdistavat välineenpalauttajat moukarit ennen telineeseen laittamista.

Moukarinheitto

(kun käytetään mittanauhaa)

HUOM: toimitsijasijoittelu kisapaikan mukaan!

Moukarinheitto

(kun käytetään optista mittausta)

HUOM: toimitsijasijoittelu kisapaikan mukaan!

